

Druga szansa – edukacja osób dorosłych

Kraj: Irlandia

Nazwa Projektu: Vocational Training Opportunity Scheme (VTOS)

Całkowity budżet: 195 127 652, 67 Euro

Wsparcie EFS: 65 128 652,4 Euro (1994-1999)

Kontakt: helen.keogh@cdu.cdvec.ie

„Program Szans poprzez Edukację Zawodową” to stałe wsparcie i indywidualne podejście do osób, które są długotrwale bezrobotne z powodu niewystarczającego wykształcenia. Program sprawdził się w edycji pilotażowej. Teraz jest wdrażany na terenie całej Irlandii.

Anna Carlin opuściła szkołę w wieku 15 lat, bez zawodu. Pracowała jako mechanik, potem jako maszynistka. W wieku 25 lat była już mężatką z trójką dzieci. Jej życie stało się jeszcze trudniejsze, gdy mąż stracił pracę. Pewnego dnia idąc ulicą zauważyła plakat programu, który oferował szansę poprawy sytuacji rodziny. Po dwóch latach w programie Anna skończyła szkołę średnią ze świetnymi wynikami. Teraz mówi „Z pomocą programu zapisałam się na studium dla techników rachunkowości w Cavan College. Pracuję i uczę się, by zostać wykwalifikowanym, certyfikowanym księgowym. Zawsze można zmienić swoje życie i skończyć studia!”

Program to „druga szansa” na uzyskanie kwalifikacji zawodowych, stworzona w odpowiedzi na bardzo niski poziom wykształcenia ogólnego i zawodowego długotrwale bezrobotnych w Irlandii. 80% spośród żyjących z zasiłku nie posiada nawet „Leaving certificate” – certyfikatu warunkującego podjęcie większości rodzajów pracy. Program promuje integrację społeczną bezrobotnych i ich rodzin poprzez umożliwianie zdobycia państwowych egzaminów zawodowych, gwarantujących ponowne zatrudnienie. Inną częścią programu jest zadbanie o pewność siebie podopiecznych w sytuacjach życiowych, z których jako bezrobotni często byli wykluczeni.

Program pierwotnie zwany „Schematem Szans Edukacyjnych” został zapoczątkowany w 1986 r. i pomógł czterdziestu osobom. Był on nowatorski ponieważ pozwalał bezrobotnym powrócić do nauki w systemie dziennym bez utraty praw do zasiłku i pozostałych świadczeń dla bezrobotnych. W 1989 r. Program uzyskał wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego i zmienił nazwę na Program Szans Poprzez Edukację Zawodową. Z dofinansowaniem EFS program udało się rozszerzyć na 12 ośrodków i wziąć pod opiekę 289 osób.

Dziś program obejmuje 94 centra na terenie całego kraju i oferuje szanse dla 5 tys. osób rocznie. Centra oferują swoim podopiecznym całą paletę szkoleń. Szkolenia trwają do dwóch lat, a dla osób o szczególnie niskich kwalifikacjach do trzech lat. Ubiegający się o pomoc muszą mieć ukończone 21 lat i pobierać zasiłek od co najmniej sześciu miesięcy. Miejsca są dostępne dla tych, którzy pobierają zasiłki dla osób samotnie wychowujących dzieci, zasiłki dla niepełnosprawnych i świadczenia na osoby zależne. Szkolenia są darmowe, ich uczestnicy pobierają stypendium równe przysługującym im zasiłkom, otrzymują też pieniądze na dojazd i posiłki w trakcie szkolenia. Mają wreszcie zagwarantowane wszelkie materiały szkoleniowe.

Oferowane szkolenia zaczynają się od podstawowego uzupełnienia umiejętności szkolnych, a kończą na specjalistycznych kursach informatycznych przygotowywanych przy współpracy z takimi firmami jak Microsoft, IBM czy Dell. Absolwenci mogą podjąć kolejne kursy m.in. z

takich dziedzin jak biznes, wzornictwo przemysłowe, opieka nad dziećmi, media i komunikowanie, grafika. Spośród osób, które zakończyły udział w Programie latem 1999 r. 79% podjęło pracę lub kontynuuje naukę. Jak mówi pani Helen Keogh, Krajowy Koordynator Programu „Zanim rozpoczęliśmy realizację programu w Irlandii brakowało narzędzia umożliwiającego rozwinięte, oparte na niezbędnych technologiach i elastyczne kształcenie osób dorosłych. Taka usługa szkoleniowa bardzo poprawia szanse życiowe osób, które dotąd z przyczyn ekonomicznych były wykluczone z normalnego życia społecznego. Dodatkowo sukcesy absolwentów pokazują do jakich poświęceń i determinacji zdolni są bezrobotni, gdy dać im znaczącą i dostępną w ich sytuacji szansę.”